

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 " — "
Negyed évre	1 " 50 "
Egyes szám ára	6 kr.
Külföldre egy évre	8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:

minden egy hasábos 1 garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyílttér“ rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltetnek.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ-HIVATAL:

Kézdivásárhelyt:

Csik-Szeredában:

Székely-Udvarhelyt:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

T. Nagy Imre szerkesztő lakásán.

Dr. Kádebő Ferenc szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetések, nyíltterek stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadtnak.

A koresmárlási jog, a nép
érdekét tekintve.

III.

A régi koresmárlás napról napra
veszt realis értékéből s ezért a tulajdono-
sok minél több koresmát iparkodnak
nyitni a nép erkölcsi és anyagi érdekei-
nek kárára. E visszasság a nép és tár-
sadalom érdekében okvetlenül megszün-
tetendő, vagyis megváltandó.

Hogy ki váltsa meg, mily áron és
miféle módokat mellett, az még kérdés.
Azonban, ha a regale a közönség által
váltatná meg, ezzel a népen nem lenne
segítve, mert az egyes községek a rá-
juk rótt terhet úgy se bírnák el, a re-
gale pedig csak tulajdonost változtatna
s így, a kik most attól menekülni akar-
nak, megmenekülnének és mások ven-
nék át a terhet.

Itt törvényhozási intézkedésnek
kell közbelépni. A regale megváltása
mit sem ér, ha nem jár karöltve oly
törvényhozási intézkedéssel, mely a
szesz italok elárúsítását általánosan,
egyöntetűen, az egész országra nézve
szabályozza s egyszersmind a szabá-
lyok betartása rendőrileg szigorúan és
komolyan ellen nem őrítetik.

Törvény által kellene megállapi-
tani péld. azt, hogy hány emberre
essék egy koresma. A hol pedig na-
gyobb forgalom van s így a törvény
alól talán kivételnek lenne helye, ezen

kivételek állapíttassanak meg a törvény-
hatóságok által.

Bizony rendeleti uton kell a ré-
szegeskedést s a pusztító, erkölcsrontó,
botránys pálinkaivást beszűntetni és
megakadályozni. Így több eredménye
lenne a miniszteri magas rendelet ér-
telmében a lelkészek és tanítók eljárá-
sának is. Így a kormány közvetve hat-
atosan közreműködne a jó czél kivi-
telére. Ha a rendőrök a pálinkabódék-
ból az iszákosokat szétugrasztanák és
a törvény szigorának kiszolgáltatták,
több sikere lenne a pap templomi be-
szédének és a tanító iskolai előadásának
az iszákosság rutságáról és veszélyes-
ségéről.

Csak így lehetne elejét venni az
elharapódzott bajnak és a napról napra
szegényedő népet visszatartani, hogy a
szegénység okozta nehéz gondjait ne
igyekezzék egyedül a szeszbe fojtani.
Csak így uton lehetne megmenteni a
szegény embernek csekély vagyonát,
hogy az is szeszbe ne fuljon. Ezáltal
lehetne fenntartani erkölcsiségét. Ezál-
tal lehetne akárhányszor magát a sze-
gény embert az életnek megtartani.
Mindezek tekintetbe vevendők, ha czélt
akarunk érni.

Ezen kérdésben a kormánynak
felül kell emelkednie a fiskális tekin-
teteken s a regale megváltását a szegény
nép érdekében kell áldásossá és gyü-

mölcsözővé tenni. Ez lenne az arany-
középut, mely e szegény nép és beteg
társadalom válságossá lett bajain vala-
mit enyhíteni hivatva lenne.

Igy aztán méltán számíthatna a
jelen kormány a jövő nemzedék el-
ismerésére és haláljára.

A főkérdés tehát a regale-ügyben
nem a pénzügyekre, hanem — hogy
a jelzett társadalmi bajon is segítve
legyen — népünk erkölcsi és anyagi
javára kell, hogy irányuljon. Így le-
hetne még a nép jóllétén aggódóknak
némi reménye, hogy lassan bár, de
biztosan felvirrad e népre a jobbút
napja. Adja Isten!

Kézdivásárhelyt.

S z e m l e.

Országgyűlés. A kincstári tele-
pítvényesek terhére felleveendő jelzáló-
kölsőnről szóló törvényjavaslat tárgyalása
foglalkoztatta május 10-én a házát s a 9-én
elfogadott törvényjavaslatok harmadszori
felolvasásán és a főrendiház üzenetén kívül
más tárgy nem is fordult elő. Hegedűs
Sándor előadó fejtegette a törvényjavaslat-
ban foglalt intézkedést s ajánlotta annak
elfogadását. Helfy Ignác hatóságos beszé-
dében élesen bírálta a javaslatot s a kor-
mány politikáját. A törvényjavaslatot sem
a telepesek, sem az államkincstár szempont-
jából nem tartja elfogadhatónak. Apponyi
Albert gróf különösen közgazdasági
szempontból vette éles kritikai bonczkés
alá a javaslatot, kijelentve, hogy nem fo-
gadhatja el azt. Szapáry Gyula gr. pénzü-
gyminiszter a két oldalról jött erős táma-
dás ellenében védelmezte a kormány pénzü-
gyi politikáját s ajánlotta a javaslatot.

képekkel, s egy kisdud tükör az ajtófélfára
függessze.

Látván, hogy, daczára gyors nyelvén-
nek, minduntalan kiüldöm az „ágyvetőt“,
csakugyan hozzá is fogott az ágyvetéshez,
de biz' oly lassan ment, hogy kénytelen vol-
tam hangos ásitózáshoz folyamodni. De ez
sem sokat használt. Minden ágynemű le-
vételenél hozzám fordult, s egy-egy hosszú
dikezőt tartott „kidomborítani“ élettör-
ténétét.

Elfordulok tőle, gondolám, akkor tán
aláhagy beszélő buzgóságából. De azért csak
pergett a nyelve, mint azelőtt, sőt tán még
vigabban. Hihetőleg észrevette, hogy nem
igen érdekel elbeszélése, a mi valóban
ugy is volt, mert sietett, hogy mielőbb a
befejezéshez érjen.

Mint unalmas társaságban szokás, al-
bumb helyett, mert ez nem volt, a falon füg-
gő képeket kezdtem vizsgálni. Mig mindenikről leolvastam, hogy hol s kinek
a műtermében készültek, addig tán kész
lesz az ágy, gondolám.

A képek között egy kiváló alak, feke-
te bozontos bajusszal, egészen megragadta
figyelmemet, önkéntelenül kérdém:

— Te Dani, ki ez itt?

— „Az kedves barátom, egy barátom.

Mint az egyenruhájából is láthatod, egy
vasuti tiszt. A sapkáján ez a fehér szalag,
ezüst zsinor, a gallérján eme jelvény szin-
tén. Nézd, itt az én ruhámon jobban meg-

Orbán Balázs a pénzügyminiszterrel szem-
ben fejtegette a javaslat hiányát. Vid-
liczky József és Horánszky Nándor
különösen jogi szempontból nem fogadják el
a törvényjavaslatot. Horánszky indítványt
adott be az iránt, hogy a ház újabb szöve-
gezés végett utasítsa vissza a törvényt a bi-
zottsághoz. Gaál Jenő az ellenzék gyá-
kori helyeslései közt sorolta elő a javaslat
ellen felhozható alapos közgazdasági érve-
ket. Csánády Sándor a kormány káros
törekvéseire való hivatkozással jelentette
ki, hogy nem fogadja el a javaslatot s
együttal névszerinti szavazást kért. Szapáry
gróf miniszter és Hegedűs Sándor előadó
felszólalásai után a ház többsége
elvetette Horánszky indítványát, azután
névszerinti szavazással 113 szavazattal 58
ellenében elfogadta a törvényjavaslatot álta-
lanosságban a részletes tárgyalás alapjául.

11-én rövid ülése volt a képviselő-
háznak. A kincstári telepítvényesek terhére
felleveendő jelzálókölcsőnről szóló törvény-
javaslat részletes tárgyalását gyorsan bevé-
gezték. Nagyobb vitát csak a törvény czi-
me idézett elő. Helfy Ignác hatóságos indo-
kolás mellett beadott módosítványát He-
gedűs Sándor előadó ellenezte. Lázár
Ádám és Szederkényi Nándor pártol-
ták Helfy módosítványát, azonban a több-
ség az eredeti szöveget fogadta el. A 2-ik
§-nál Rohrer Viktor és Czirer Ákos
adtak be módosítást. Ez utóbbit Appo-
nyai gr. a lábra kapott fiskalizmusra való
hivatkozással pártolta. Szapáry gróf
pénzügyminiszter felszólalása után a ház
többsége Rohrer módosítványával fogadta
el a szakaszt. Az 5. §-nál Helfy adott be
módosítványt, melyet a ház az előadó hoz-
zájárulása után elfogadott. Ezután Tisza
Kálmán miniszterelnök proponálta, hogy
a ház e hó 21-éig ne tartson érdemleges
ülést. Ezt az indítványt elfogadták. Ma da-
rás József arra kérte a kormányt, hogy
a költségvetést még szeptember hónapban
beterjesszék, s ennélfogva a jövő ülésszakot
szeptember hó elején kezdjék meg. Tisza

láthatod. Ez is az egyenruhához tartozik.
Ő még Bécsből rendelte volt a „Weinber-
ger et Comp.“ czégtől.

El vagyok vesztve a szótengerben, gon-
dolám, de nem mertem szólni, nehogy
újabb tápot nyujtsak bőbeszédűségéhez. So-
ha jobban meg nem bántam a gondatlan
kérdőzködést, mint e perczenben, de már
késő volt visszavonom. Engedtem hát,
hogy beszéljen. Beszél is. Még azt is el-
mondta, hogy barátjának ki volt schustere,
s hogy mikor viselt bagariát s mikor sima
zergét. Azonban előadásában, daczára a
pongyala mondat szerkezeteknek s az el-
avult szólásmódoknak, volt valami sajátsá-
gos erő, mi bennem ama fénykép gazdája
iránt az érdeklődést hovatovább mind
jobban-jobban fokozta. Ehhez járult még
azon pár sor is, mely a fénykép hátlap-
jára volt írva. Ennek köszönhetem csakis,
hogy Dani barátomat „élettörténetestől“
együtt a faképnél nem hagytam.

— „Ide helyezték át társépénztárnok-
nak, folytatá, s mivel más ismerőse nem
volt, mint én, hozzám szállott az első éj-
szakára s jó barátságot kötöttünk, és együtt
is maradtunk végig. Házasulandó lévén, fel-
kért, hogy vinném el valami jó családhoz.
Engedtem kérésének s elvittem Nagy-Ilon-
dai Nagy Gábor Lajos őrnagyékhöz. Ked-
ves, egyszerű, mivel család. Majd meg fo-
god ismerni. Téged is elvisznek. A kisebbik
leány jegyesem. Itt a jegygyűrű.“

A „Székelyföld“ tárczája.

Egy novella kezdete.

— Elbeszélés. —

A ki meghallgatja, annak elmondom.
De csak a kezdetét

A napokban egy szerencsétlen
párba miatt, melyet egyik vetélytár-
sammal vívtam, Nagy-Ilondára transzponál-
tak. Ide épen semmi kedvem sem volt jöni,
jöllehet első osztályú telekkönyvvezetőnek
léptem elő, mert hát elvégre is Mehádia
igen sok előnnyel bírt előttem N.-Ilonda
felett. De hát így volt fenn, már t. i. a
miniszteri cabinet-ben, elhatározva, s én
— pakoltam.

Jó, hogy így is áteshettem a bajon!
Mikor a vonat a n.-ilondai pályaudvar-
ra berobogott s megállt, összeszedtem pakk-
jaimat, kihurockoltam a coupéból s vá-
gyakozva tekintettem szét, ha vajjon nem
akadnék-e ismerőse, ki egy kissé kényel-
mes vendéglőt ajánlana, hol nem annyira
az ut fáradalmait, mint inkább a bucsu-
csora utóhatásait kipihenném.

A mint egy pár másodpercig vizsgá-
lódtam, egyik vasuti tiszt, ki a coupék szá-
mát nagy szorgalommal jegyezte néte-
szébe, hozzám jött s elég elfogadható, de
azért határozott hangon mondá:

— Ne távozzék, uram; várjon egy per-

cet, mindjárt jövök. S azzal gyorsan el-
tűnt a hosszú coupé-sor mögött.

Hogy e felszólítás hatása alatt mi
mindent gondoltam, nem tartozik a dologra.
Elég az, hogy helyt maradtam és vártam.
Nem kellett soká ezt tennem. A tiszt jött,
átvette pakkjaim egy részét s szólt:

— Kövessen az ur!

Ezt még egyszer hallottam a Bereka-
patak egyik kanyarulatánál . . . de azért
követtem. Különben is oly gyorsan tör-
tént mindez, mikép alig értem rá komolyan
számot adni magamnak, hogy miért hát tu-
lajdonképen e sajátságos szivesség?

A tiszt bevezetett, jobban mondva, be-
kísért az irodába. A hivatalos helyiség nem
lepett meg, de annál inkább a tiszt, kiben
egykori iskolatársamat ismertem fel. Cser-
gő Daninak hívják s ezuttal a főnököt he-
lyettesítette, mint első pénztárnok. Mintán
a viszontlátás örömeinek benyomása alatt
néhány phrasist elkongattunk, megeredt a
nyelve úgy, hogy néhány másodperc alatt
egész élettörténetét elbeszélte, mint mon-
dá, „vázlatosan“ s aztán faggatni kezdett.
Én feleltem, mint egy testben-lélekben ösz-
szetört utas csak teheti. Majd felvitt a szo-
bájába az emeletre s azt mondta: nem en-
ged el. Én, persze, nem bántam.

Szobájában egyszerű fiatalemberes bu-
torok voltak: egy ágy, egy íróasztal, há-
rom nádszék, egy mosdó-szekrény, egy
pamlag, mely fölött a fal rakva volt fény-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

miniszterelnök erre megjegyezte, hogy a képviselők szempontjából nem követelhető az, hogy a házat már szept. hóban összehívják. Tekintettel arra, hogy a delegációk ez évben Bécsben üléseznek, nem ígérheti, hogy a költségvetés az év végéig elkészül.

A főrendiházban a közadók kezeléséről szóló törvényjavaslatot tárgyalták. Pongrác Emil br., Zichy Nándor gr., Szapáry Gyula pénzügyminiszter és Majthényi László br. felszólalása után általánosságban elfogadták a javaslatot. A részletes tárgyalásban a főrendek a 34. §-ig haladtak.

A csángó telepítvényesek.

Két kormánypárti lapban pár nap előtt a csángó telepítvényesekről az a megdöbbentő hír jelent meg, hogy Bukovinából bevándorló véreink nyomorba jutottak, elbetegesedtek s az éhhalállal küzdenek. E hírek czáfolatára Nagy György kormánybiztos ur a következő levelet intézte a lapokhoz:

Tisztelt szerkesztőség! A hírlapokban felmerült azon hírekkel szemben, mintha a csángók nélkülözéseknek, sőt éhségnek lennének kitéve, következőkről van szerencsém a tek. szerkesztőséget értesíteni:

Koczor Jánosnak f. hó 8-ról hozzám intézett jelentése szerint a csángók között az egészségi állapot teljesen kielégítő. A betegek száma mindössze 11. Baj azonban, hogy minden nap esik az eső, sőt szombaton felhőszakadás is volt. Ez természetesen hátráltatja a munkákat, minek egyuttal az a következtetése, hogy a munkások a munka szünetelése idejére a vállalkozótól bért nem kapnak. Így tehát a letelepülteket közben-közben élelmi czikkekkel kell segíyezni, a mi csak a hol arra szükség van, tényleg meg is történik. A lapokban foglalt hírek tudomásomra jutván, azonnal távirati felhívást intéztem alárendeltetemhez az iránt, hogy a dolgok állásáról engem távirati uton a valóságnak mindenben megfelelően értesítsen; mely felhívásomra tegnapi napon Pancsováról azon távirati értesítést kaptam, hogy a csángók állapotáról ez ideig hozzám tett jelentések a valóságnak mindenben megfelelnek és hogy a felmerült hírek tulzás és rosszakaratu rágalom kifolyásai.

Kelt Budapesten, 1883. május 11-én.

A t. szerkesztőségnékné kész szolgálja

Nagy György s. k.
kormánybiztos.

Háromszékmegye közigazgatási bizottságának ülése május 8-án.

(Vége.)

Komáromy Andor tanfelügyelő jelenté, hogy ápril hóban Altörján szünetelt az iskola toroklób miatt. Megtartandó zárvizsgák kitűzött idejéről eddig 16 községből érkeztek be jelentések; olyan határozatokat, melyek a vizsgát folyó hó 27-ke előtt akarják megtartani, a tanfelügyelő tudomásul nem vett, hanem utasította az iskolászeket, hogy újabb határnapokat tüzzenek ki, kivéve Erősd, Nyén és Hidvég községeket, melyekben a tanév szeptember elején beállván, a minimális 8 hó e hó elején kitölt. A fentebbi ügyben külön javaslatot terjeszt be a tanfelügyelő, mely szerint a szolgabírák utján minden községi iskola előjárói utasítsanak: 1) hogy sehol a tanévet az iskola valódi beállításától számított 8 hó betöltése előtt be ne szüntessék; 2) hogy legalább is tíz nappal a megtartandó vizsga előtt a kitűzött napot a tanfelügyelőnek jelenték be.

Román Miron gör. keleti érsek és metropolita helyenként tanfelügyelőhöz egy átiratot intézett, melyben előadva, hogy S. Szentgyörgyön, Bikszádon, Mikó-Ujjfaluban, Bodolán s Zagonban tetemes számú gör. keleti hívek vannak, kik az ottani iskolákban oláh nyelvű oktatásban nem részesülnek, felhívja tanfelügyelőt, hogy a törvény értelmében gondoskodjék, hogy az illetők az oláh nyelvben is oktattassanak. Tanfelügyelő válaszában felfejtette, hogy a gör. keleti felekezetiség fogalmát legkevésbé sem képes azonosnak tartani az oláh nemzetiséggel vagy anyanyelvűség fogalmával. Így Seps-Szentgyörgyön 461, Bikszádon 514, Mikó-Ujjfaluban 781 gör. keleti felekezetéhez tartozó lélek közül Seps-Szentgyörgyön csak 31 s Mikó-Ujjfaluban 15 oláh anyanyelvű lélek van, Bikszádon pedig egy sem; e községekben tehát az oláh ajkúak száma oly elenyésző töredék, mely figyelembe nem volt vehető. Zagonban egy kintünő községi iskola mellett a gör. keletiek felekezeti iskolát tartanak fenn, de ez oly rossz állapotban van, hogy inkább beszüntetéséről kellene intézkedni. Bodolára vonatkozólag annyiban igazat kell adni a kívánalomnak, hogy a jövő tanítókalkulációk gondoskodni kellend, miszerint legalább egy tanító legyen, ki oláh nyelven is tudjon oktatni.

Nádory Nándor kir. mérnök s a háromszékmegyei kir. építészeti hivatal főnöke jelenté, hogy a brassó-otjosi államut állapota általán véve jó, nagyobb részt kintünő, csak a 60—64 kilométer közti szakaszon, az ut ingoványos talajon fekvővén, a rendkívüli és hosszantartó tavaszi esőzések folytán több helyen a kavics és alépitmény az iszapban elmerült s az ut teljesen járhatatlanná lett, úgy hogy két helyen a közlekedés csak az ut melletti szántóföldeken lehetséges. Az államépítészeti hivatal meg-

tette a szükséges intézkedéseket a végett, hogy a közlekedés a szántóföldeken, ha némi nehézségekkel is, fentartassék.

Egyszersmind felterjesztést tett a közlekedésügyi miniszteriumhoz a végből, hogy ezen veszélyes utszakasz gyökeresen helyreállítsassék s így jövőre nézve hasonló bajok bekövetkeztetése lehetetlenül tésésék. Ezen munka mintegy 4000 forintba fog kerülni.

A „Magyaros-tető” nevű tulmerek utszakasz átalakítása, mely 43000 forintba van előirányozva, a közlekedésügyi miniszterium által engedélyeztetett és már tényleg munkába is vétetett. E rendkívüli intézkedés nem annyira az ut érdekében történt, mert ennél rosszabb utszakaszok is vannak, minő a Rákóczi-várnál levő s a 60—64 kilométer utszakasz, ezenkívül több nagy hidak építése is nagyon kívánatos volna; de tekintettel a megye több községében uralkodó inségre, a kormány ezen munkák végrehajtását rendelte el első sorban, mivel ez leginkább földmozgósításból állván, arra minden ember alkalmas, holott a többi munkáknál inkább kézművesekre, fa-, vas- és kőanyagszállításra van szükség.

A megyei utak állapota általán véve jó, vagy legalább tűrhető; némely helyen azonban részint árvizek, vagy a rendkívüli esőzések, részint hidak beomlása miatt a közlekedés többé-kevésbé meg van nehezítve.

A járhatlan utszakaszok helyreállítása, valamint a bedőlő és dűlőfélben levő rozzant hidak újraépítése az eddig összeállított műszaki műveletek szerint 80,960 frtnyi költséget igényel, mely összeg a közmunkaköltség előirányzatában előtűntetett 65,143 frt 22 krnyi bevételeit szemben 15 ezer 816 frt 78 krnyi deficitet mutat. A mint a folyó évi költségvetés véglegesen megállapítva és elfogadva lesz, a hiányok helyreállítása azonnal foganatba fog vétetni.

A nagyszébeni kir. postaigazgatóság 20 példányban megküldte a múlt havi közigazgatási bizottsági ülés számára Háromszékmegye területén levő kir. postahivatalok múlt évi forgalmáról szóló kimutatását.

A letárgyalt ügydarabok közül megemlítjük a következőket:

Az árapataki községi iskolászek államsegélyért folyamodik egy tanító lak s egy az iskolakertet védő s abban a kertészet folytatását s a kertészeti és gazdasági oktatást lehetővé tevő kerítés építésére. A folyamodás, tekintve, hogy ezen összesen 1126, közte 491 magyar és 582 oláh ajkú lélekkel bíró népes községben az iskola valóságos missziót teljesít, pártolólág terjesztetik fel a kultuszminiszteriumhoz.

A kökősi bírora és jegyzőre halálessetek be nem jelentése miatt kiszabott pénzbírság két forintba szállítottatott le, a gellenzei előjáróságra hasonló okból kiszabott pénzbírság pedig kivételesen elengedtetett. A közmunkahátraléknak, mely mintegy 37

ezer forintot tesz, szigorú behajtására a szolgabírák és polgármesterek utasítottak. A bereczki árvaügyekről megyei árvaszéki elnök jelentést tesz; az új árvaszéki ülnök Finta János közreműködése mellett remélhető, hogy a bereczki árvaügyek rendbe hozhatók.

Nagy szenzációt keltett Sorbán Jánosnak az ülés folyamán Császárr Bálint sepsi-szentgyörgyi polgármester, mint a városi községi iskolászek elnöke ellen a tanítók fizetésének pontos ki nem szolgáltatása s az iskolai pénzek hűtlen kezelése miatt beadott panasza. A közigazgatási bizottság a vizsgálat megvizsgálására egy bizottságot nevezett ki, melynek tagjai az alispán elnöke alatt Komáromy Andor kir. tanfelügyelő s Molnár Józsiás voltak. A bizottság azonnal megejtette a vizsgálatot, melyen Sorbán János panaszló fél is jelen volt, s még nem oszlott el a közigazgatási bizottság, midőn munkálatát bevégezve, visszatért az ülésre. Molnár J. bejelentette a vizsgálat eredményét; előadta, hogy a pénzkezelésben rendetlenséget találtak ugyan, a mennyiben múlt október óta a bevételekről és kiadásokról nincsen napló vezetve, pénzkezelési hűtlenség esete azonban nem forog fenn, mivel a bevételek összegének megfelelő nyugtákat találtak. A közigazgatási bizottság alispánt részletes vizsgálat keresztültételére utasította.

Levelezés.

Győ.-Szentmiklós, május 7-én.

Tekintetes szerkesztő ur!

A társadalom újabb alkotásai, mondhatnám vívmányai közé tartozik a tűzoltói intézmény.

Itt Győ.-Szentmiklóson is az 1874-ik évben dühöngött tűzvész után szintén keletkezett önk. tűzoltóegylet, mely tűzzel és lelkesültséggel lett eleinte felkarolva ugyan, lassanként azonban legkivált az értelmes osztály egy részének félrevonulása miatt hanyatlásnak indult volt, és hogy ma újból virágzik, annak köszönhető, hogy arra jelesebbjeink, mint Fereneci György, Lázár Menyhért, Csiky Dénes, Gencsi Alajos, Fereneci István, a község, mint úgy szólva az egylet patronusa és még mások közreműködésükkel s anyagi áldozattal, buzditólag hatottak.

Ezen egylet folyó évi ápr. 29-én tartott rendes évi közgyűlésének lefolyásáról kívánom a t. szerkesztő urat következőkben értesíteni:

A megjelent 96 tag üdvözlése mellett a gyűlést Lázár Menyhért főparancsnok egy nagyobb szabású csinos beszéddel nyitotta meg.

Ezen köztetszéssel fogadott megnyitó beszédét, melyben főparancsnok a tűzoltóegyletek társadalmi jelentőségét, keletkezését, történeti fejlődését, feladatát s a feladat megvalósítására szükséges kellékeket tüzetesebben fejtegette, a közgyűlés, Fereneci István indítványa folytán, teljes szövegében a jegyzőkönyvbe bevételetli határozta, s nem vélek helytelenül cselekedni, ha azt, a t. szerkesztő ur engedelmével, rövid kivonatban közlöm.

Főparancsnok megnyitó beszédében alapul véve, hogy az anyagi jólét fejlődésének egyik nélkülözhetlen kelléke a vagyonbiztonság s a társadalomnak egyik főteendője az azt fenyegető elemi csapások megakadályozása és elhárítása; hangsúlyozta, hogy dacára annak, hogy az első tűzfeszekendő Németországban 1518-ban feltaláltatott s 1724-ben tökéletesített, a dacára annak, hogy nem tekintve az emberáldozatokat, óriási s csak a két magyar hazában 20 millió értéket megközelít a gyakori tűzvészek által az állampolgárok vagyonában okozott kár: mégis csak az utolsó évtizedeknek — midőn Európa népeit a felebaráti szeretet által vezettetve mind inkább inkább megragadja azon törekvés, hogy az emberi jólét egyesülés által nyerjen megvalósulást — vált érdemévé e téren cselekvőleg fellépni, az által, hogy a tűzvész rendszeres és tervszerinti oltására, a vagyonnak, sőt nem ritkán az emberi életnek megmentésére s a közvagyonosodás előmozdítására tűzoltóegyletek alakultak. S habár kétségtelen is, hogy a tűzoltó intézmény Németországban a legelterjedtebb s legfejlettebb, minek indoka abban keresendő, mivel azt ott maga az állam kiváló figyelemmel kíséri s az ott polgári kötelességnek tekintetik, s habár még nálunk az állam e téren keveset tesz s csak pilsóg mécs a polgárok lelkesültsége, mégis az utolsó évtizedben nálunk is mind nagyobb és nagyobb számmal keletkeznek a tűzoltóegyletek, és pedig nem mint kötelezettségek és fizetések, hanem mint önkéntesek s így közjótékonyági intézmények. Beszédje további folyamán áttért az önkéntes tűzoltók érdemeinek méltatására, kik minden anyagi

— Nem vagyok házasulandó, felelém. De folytasd, kérlek, az idő telik.

— Nem vagy-e? Majd meglátjuk ... Első látogatása alkalmával meglehetősen hidegen fogadták, mert komolyságából s darabosságából azt következtették, hogy ő „egy goromba vasuti tiszt.” De azért másodszor is látogatást tett, mert szerelmes lett Ilonkába, a nagyobbik leányba. Ilonka, mint szokták mondani, az apja leánya volt. Az őrnagy, ha az igazságot kellett kimondani, nem sokat válogatott a szavakban. Azt tartotta: inkább ő szenvedjen az igazságért, mint az igazság szenvedjen a hallgatásért. Derék, katonás ember volt, de már nem él. Bosnyákországban pihen. Ilyen volt Ilonka is, de ilyen volt Jankó barátom is, tehát épen alkalmasak arra, hogy egymást megszeressék. De Ilonka miveltsége mellett szép is volt. Ezért akadt annyi imádója. Egyik épen a te elődőd vala, hanem arra mitsem adott, pedig jókinézési, tisztességes ember volt, s mint a járásbíró mondá, szorgalmas hivatalnok is. De hiában! a szívnem nem lehet parancsolni. Ilonka és Jankó roppantul belebolondultak egymásba. A fenestervízitek egymást érték. No, meg a rendez-vous-k is. Épen ilyen tájban lehetett. Jankó, a mint a vonatot eligazította, vette kalapját, botját s gyorsan távozott; pedig én akartam menni, mert egész nap nem láttam Marit, az én kedves kis jegyesemet. Csak másnap hallottam meg, mi történt vele. Mari beszélte el s pedig oly komoly képpel, hogy majd odalettem a ka-

czágas miatt. Mikor Jankó a kis kerthez közeledett, mely az utcára nyílik s a melyet májusi hajnalokon néha vadkánári is látogat, Ilonka már ott volt a jázminbork mögött a gyeppadon. Az idő kissé borongós volt; a hold csak néha-néha jutott tiszta égre a szakadozott fellegek közül, tehát épen alkalmas a rendez-vous-ra. De a szerelem lángja nem soká loboghatott, mert épen abban a pillanatban, mikor egymás keblére akartak borulni, zuhant a fejükre egy cseber víz. A hold, mintha látni akarta volna e komikus jelenetet, épen akkor szaladt ki egy sötét felleg alól. Ilonka egy elfojtott sikoltást hallott s nesz nélkül a szobájába lopódzott; Jankó pedig hazajött oly csendben, hogy semmit sem tudok róla, mikor lefeküdt, pedig máskor felébresztett s ágyam szélére ülve mondta el boldog élményeit. Reggel oly korán kelt, hogy nem beszélhettem vele. Egész nap levert volt és oly komoly, hogy nem mertem tudakozódni komolysága oka után. Vannak, kik a rajtuk elkövetett bántalmat annál súlyosabban érzik, minél többben tudják azt. Ilyen volt Jankó is. Ezért nem mertem kérdéseimmel alkalmatlankodni nála, pedig elhíheted, igazán érdekelt levertségének oka. Mikor este elmondtam Marinak Jankó különös magaviseletét, ő világosított fel nagy titok terhe alatt az egész dologról. Alig vártam, hogy hazaérjek s találkozzam a regényhőssel. De mikorra hazaértem, már jóízűen aludt, s én nem költöttem fel. Reggel korábban kelt, mint én, mert napos volt

s így csak a reggelinél találkozhattunk a „Fehér Hattyu”-ban. Persze elnevettem magamat, a mint ránéztem.

— „Te is tudod?” — kérdé gyanakvólag s oly komoly hangon, hogy minden kacagási képességem elhagyott rövid időre.

Hogyne tudnám, felelém, mikor az egész városban beszéltek, hogy az őrnagy né „kiöntött, mint az ürgét.”

— Ugyan, ugyan, hogy tudsz nevetni még most is a gorombaságon? kérdém neheztelessel a könnyelmű Danitól.

— „Már hogyne nevetnék — folytatá színtoly könnyelmű hangon, de nevetés nélkül, — mikor mindenki nevet?”

— Elved gyakorlati, mondám, de nem szép, s általában nem mutat tiszteletre, ha barátaink balsorsa felett a karzattal mi is hahotázunk.

— „Igaz; mert hát ... Jankó, szégyén Jankó ... ő barátom volt; de mégis, tudod, mikor ... hogyis mondjam? ...”

— Hallgass! — Olvastad, mi van azon kép tulsó lapjára írva?

— „En? — Hát ... van valami írva? Nem ... nem én ...”

— Ime, olvasd!

A kép tulsó lapjára pedig e szavak valának írva:

„Kérlek, őrizd meg emléke-

Haldokló barátod:

Jankó, s. k.”

(Vége köv.)

haszon nélkül csak az emberbaráti érzélem és részvét által vezettetnek, hosszú éjjeleken át álmatlanul örködnek s míg mások élete- és vagyonáért küzdenek, saját életüket veszélyeztetik. (Mellesleg szólva, szerettük volna, ha a beszédet végig hallgatják azon urak, kik néhai Mikó Mihály főispán ünnepélyes fogadtatása alkalmával egyetünknek tisztelt küldöttségét kémenyseprőnek gunyolták; sokat okulhattak s tanulhattak volna belőle!)

Főparancsnok beszédében áttérve azon kellékekre, melyek megkívántatnak arra, hogy az ily egyletek magasztos hivatasuknak sikerrel megfelelhessenek, hosszasan fejtegette, hogy ehez kellő kiképzés, kellő vízmennyiség mellett kívánatnak jó tüzoltók szerek és szerelvények; szükséges, hogy a parancsnokok jó példával járjanak elől, hogy a tüzoltók működési terükön ne zavartassanak, s mégis működésükben a nem tüzoltó községi lakosok által is támogatassanak, hogy a vész hegyén gyorsan megjelenjenek, és hogy legyen kellő rend és fegyelem.

Ezután egyetünk egy évi ténykedésének adta vázlatát, melyből, valamint a szertár és pénztár mult évi vizsgálására kiküldött ellenőrző bizottságnak Csiky Dénes által előterjesztett jelentéséből kiemelendőnek tartom, hogy tartatott 4 parancsnoksági gyűlés, 10 gyakorlat, 58 éjjeli őrszolgálat. Volt 2 tüzészet, csekély kárral, mi annak tulajdonítható, hogy az egyleti tagok teljes eljárása s kifejtett tevékenységének mindkét esetben sikerült a tüzet helyhez kötni s annak továbbterjedését megakadályozni.

Az egyletnek van jelenleg 181 működő, 48 pártoló, 3 alapító és 3 tiszteletbeli tagja, vagyonát képezi 1363 frt 20 kr készpénz s tüzoltó szerei és szerelvényei 4000—5000 frt értéket képviselnek.

Ezen éljenzéssel kísért megnyitó beszédét elnökő főparancsnok a budapesti önkéntes tüzoltóegyletnek következő felmondatával fejezte be: „Ha dúl a bész elem, e hármat nem feledd: erős kar, bátor szív, testvéri szeretet; s jutalmad ez legyen: betöltött tisztedet!” A beszéd után állásáról a parancsnokság nevében leköszönt s felkérte a megjelent tagokat a gyűlés továbbvezetésére, ad hoc elnök és titkár választására. Azonban indítvány folytán, a jelölés mellőzésével, Lázár Menyhért volt főparancsnok az egylet főparancsnokának újból egyhangulag kikiáltván, a gyűlés továbbvezetésére felkérte, a jegyzőkönyv vezetésével pedig Kun Illés bízott meg.

Ezután a közgyűlés kebeléből kiküldött jelölő bizottság jelölése nyomán az egylet parancsnoki állásaira közfelkiáltás útján a következő tagok választattak meg: alparancsnok: Ferenczi István, mászó osztály-parancsnok: Hozó Pál, szivattyus osztály-parancsnok: Hochschild Lajos, vízszertő osztály-parancsnok: ifj. Vákár István, rendfenntartó osztály-parancsnok: Kuncz Kornél, mászó szakaszparancsnokok: Bogdán István és ifj. Ferenczi Balázs, szivattyus szakaszparancsnokok: Márton Lajos, Madaras Péter, Ferenczi Sándor és Jánosi György, vízszertő szakaszparancsnokok: Gál Mihály és Strasser Antal, rendfenntartó parancsnokok: Simon Balázs és Berecz Sándor, szertárnok: Csörgő Venczel, pénztárnok: ifj. Drotos János, szolgálatvezető: Blénassy Balázs és titkár: Kun Illés.

Ezek után több apróbb tárgy lett elintéztve, melyek közül kiemelendők tartom, hogy meggyünk szeretve tisztelt főispánja, Mikó Bálint urtól nyert megbízás folytán, Ferenczi István tolmácsolja ő mélt. köszönetét és elismerését gyergyói hivatalos körutja alkalmával az egyletnek iránta tanusított kitüntető figyelméért, továbbá a „Fonciot” pesti biztosító intézet által az egyletnek tüzesetek alkalmával tett sikeres működéséért ismételtén küldött pénzsegélyért, mely mindkettőért az egylet jegyzőkönyvében adott köszönő kifejezést.

Kun Illés,
egyleti titkár.

Alcsik, május 1-én.

(Az alcsiki r. kath. tanítóegyesületi kör gyűlése.)

A csiki róm. kath. tanítóegyesület „alcsiki köre” tavaszi rendes gyűlését f. évi ápril 19-én Csik-Szt.-Imrén Baka János k. tanító elnökle alatt megtartotta. Gyűlésünk mind a tanító tagtársak, mind a keblipapság részéről igen élénk és látogatott volt. A szt. lélek segítségül hívása és nt. Veress Sándor helyb. lelkész ur által olvasott szt. mise után, mely alatt a kör r. tagjai férfi-négyes darabokat énekeltek, a tanterembe vonulva, elnök által a gyűlés megnyitottat s a közzétett program szerint következőleg folyt le:

Próbatanítást tartottak a helybeli tanítók. a) Székely Ignác k. tanító a III-ik osztályban földrajzi leckeül „A levegő-, kód-, felhő- és esőről” tárgyalt, tüzetesen

ismertetve a szél és eső keletkezését s azoknak égtájak szerinti irányát és elnevezéseit. b) Kónesag Sándor s. tanító I-ső oszt. tanonczaival a 10-es számkörben az alapszámokkal osztást tanított. Ezalatt az illetők többi osztályai az óra-tervben megírt módon magánfoglalkozással voltak elfoglalva.

A bírálat mindkét gy. tanítást sikerültnek jelezte. Most Lőrincz Lajos cs.-kozmási s. tanító értekezése következett e tételtől: „A gyermekek erkölcsi hibáinak orvoslásáról általában.” Felolvasást a gyűlés közetszettel hallgatta.

Nyomban erre a Cs.-Kozmáson meg-ejtett őszi gyűlés jegyzőkönyve olvastott, mely csekély — nem értelmi, hanem csak szó-csere — módosítással szokott eljárás mellett hitelesített.

Majd azon tárgy felett: „Minő módon lehetne az ismétlő-iskolásokkal az eddig-nél több eredményt elérni?” a kiküldött bizottság jelentése olvastott fel.

Mint hogy az ismétlőiskolai ügy jelen stadiumában általános reformot s lényegében czél- és okszerűbb alapos átváltoztatást igényel, s miután már országos kérdéssé nőtte ki magát, mennyiben azt a második orsz. tanítói gyűlés tárgysorozatában újra felvéve látjuk, bővebb tárgyalásába nem bocsátkozott e különben is kényes természetű dolognak, hanem a következő „országos képviselői tanítói közgyűlésre” esetleg felküldendő képviselő egyik és legfontosabb teendői közé ohajtja az ügyet tenni.

Addig is azonban a túltömt t. anyag-nak a csekélyszámú t. órákhoz (mindössze 100 sincs) való viszonyulhatása okáért, a tanterv korlátain belül, csak a fő és kivi-hetőbb, u. m. vallás, szám, olvasás, írás, egy kis ügyirat is és ezek tantárgyakat kívánja és látja jónak kezeltetni, továbbá iskolai és népkönyvtárak, olv. egyletek felállítása által vél, az ez isk. folyamokat a vá-rakozásnak meg nem felelő eredménnyel, úgy szólván szárazon átszúztott, az élet szin-terére kilépendő, s ezzel az iskolának végleg és örökre háttat fordított serdülő ifjaink pótolhatlan veszteségén segíteni.

A gyűlés a bizottság eme nyilatko-zatára helyeslést nyilváníti és a jelentést a jövő közgyűlés elé terjesztetni egyhangu-lag elhatározta.

Jövő gyűlésünk helyétől Csik-Szent-Király jelöltetett ki, idejének meghatáro-zására elnök kéretett fel; mely alkalommal felolvasásra Kristó István tagtárs ajánl-kozott.

Köri értekezletünket most is külön e czélra kismeltet, elnök által gondosan ösz-szeállított és talpraesetten vezetett, jól si-került férfi-négyes énekek eléneklése nyi-totta és zárta be.

Isten velünk!

T—r J—n.
k. tanító.

Mindenféle.

— József főherczeg ő fensége a jövő hó folytán Erdélybe utazván, ez alkalom-mal a csikszeredei és kézdvásárhelyi hon-véd zászlóaljakat is meg fogja látogatni.

— Szomorú pünkösöd. Kézd-Vásárhely város kanta-részi lakosai szomorú pün-kösdre virradtak. A Torja vize a szombaton délután lehullott esőtől akkor éjjel annyira megnőtt, hogy az egész Kantát elöntötte. Ily nagy árvíz még soha nem volt itt. Né-mely helyen a padlásra menekültek, másutt az asztalok és ágyak tetején reszkette töl-ték az éjet. Éjnek idején még segély sem érkezett sehonnán. A rendőrség néhányad magával igen keveset segíthetett. Ember-élet nem esett áldozatul, de több sertés és egy ló az istállóba tululó vízben megfult. Sokaknak aprómarháját, szerszámaikat ra-gadta magával az ár. Az ár még vasárnap reggel is oly nagy volt, hogy a róm. kath. templomba gyalog elmenni nem lehetett. A város között négy hidat vitt el. A Szent-lélek felé vivő megyei utat annyira meg-rongálta, hogy két szekér egymást nem kerülheti el. Ha gyors intézkedés nem tör-ténik, ez utvonat helyreállítása ezerekbe fog kerülni. A Kászon vize két megyei utat rombolt szét s botránnyal lassussággal történik helyreállításuk. Szentléleknél a közlekedés lehetetlen. Hasonló árvíz volt Csemátonban és Torján is. A kár mintegy 100 ezer forintra tehető, melylyel a kis pa-takokat szabályozni lehetett volna a maga idejében. — Mindezek gyors intézkedést igényelnének; de nincsenek valami vérmes reményeink. Szomorú, de igaz, hogy álla-potaink az ázsiaiaknak mögötte állanak. A kantaiak sorsa tarthatatlan. Ezek csak

ugy menthetők meg, ha az új út felől minél hamarabb védgátat emelünk. Különben a legnagyobb veszély fenyegeti lépten-nyo-mon. A helybeli jótékony nőegylet és a ta-nács csekély segélyt is osztott ki a nyomor-ban sanylődők részére. Vegyük szívünkbe a dolgot és a képviselőtestület mentől előbb segítsen a bajon. Annyi ember szerencsét-len állapota megérdemli, hogy komolyan tegyenek érdekükben.

Torján valami nagyobb tárgyat — va-lószínűleg ökröt, vagy lovat — sodort az árvíz, hogy a Szent-Anna-tóból a „hétéfű sárkány” tette át lakását. Állítják, de közel-ről senki sem látta, — mert nagy a víz, — hogy csak a fejét dugogatja ki s be s meg-lőni lehetetlen. Mi persze mindezt nem lát-tuk, de valószínű, hogy a vészbizottság, mely — úgy hisszük — valamikor meg fog alakulni, ki fogja deríteni, hogy az semmi más nem volt, mint a „hétéfű sárkány”, vagy pedig egy, a Csendes tengerből ide té-vedt polyp.

— Kézd-Vásárhely város képviselőtes-tülete f. hó 22-én, azaz kedden tartja meg tavaszi rendes gyűlését, miután a folyó hó 16-ra kitűzött gyűlésre a képviselők ele-gendő számmal nem jelentek meg.

— Az 1885-ben Budapesten rendezendő országos kiállítás vidéki bizottságai meg-alakultak. A háromszékmegyei iparosok az iparkamara tisztviselői és az ipar és keres-kedelmi miniszter által kinevezendő 10 tag által képviseltek. Miután az iparkamara tisztviselői nagyobb részt németek s még az évkönyvüket is csak német nyelven ad-ják ki, jó lenne, ha a nagyméltóságu mi-niszter ur a kinevezésnél tekintettel lenne székely városainkra is.

— Nagyszerű ünnepélyek. K.-Vásárhely város ama kiváló szerencsében részesül, hogy e hó folyamában kebelében tisztelheti gróf Zichy Jenő, Jagócsi Péterffy József miniszteri biztos, Lönhárd Ferencz róm. kath. és Nagy Péter ev. ref. püspök urakat. A képviselőtestület, egyháztanácsok, ipar-testületek a napokban együttes gyűlést fognak tartani, melyben a fogadás pro-gramját állapítják meg. A mint hallottuk, fátylas menet is lesz mindnyájuk részére. Ha a fogadáshoz megkívántó előkészület az eddig tapasztalt erélylyel foly és oly kiváló egyénekből alakittatik a bizottság, mint a székely közművelődési egyesület el-fogadásakor, akkor nyugodtak lehetünk vá-rosumk további jó hírnevének fennállása fe-lől s mindent megnyerünk, a mit kérünk.(?)

— Halálozás. Fejér János, Bereczk város volt főbírája, több országgyűlésen volt orsz. képviselő, élete 78-ik évében f. hó 14-én meghalt. Béke poraira!

— Előpatakon a fűrdő-idényre a távirda-állomás f. hó 15-én megnyitott.

— Odescalchy Arthur herczeg folyó hó 10-én délután 3 órakor indult el Hadik falváról 800 lélekbeli álló csángócsapattal.

— Agyonlőtték csikszentimrei Balló Ignácot egyik közelebbmult éjjel saját há-zában. Valaki a ház tornáczát keményen megrázta kívülről. Balló a zajra kinézett az ajtón s azon perczen egy lövés dördült el künn; Balló pedig a szoba padozatára zuhanva, rögtön szörnyet halt.

Gazdaság és kertészet.

Néhány szó a gyümölcsfaternyésztésről.

(Folytatás.)

A legnagyobb károkat okozó ellensé-gek a sokféle fajú és nagy mennyiségben megjelenő hernyók, melyek közül az aláb-biakban előadom az érdekesebbek néhányát és az általános irtási módokat.

A galagonya özöndék és sár-ga faru gypjász petéit fehér szövet-ből készült fészkekben rakja és telelteti, mely a fészkeknek leszedése és megsemmi-sítése által sikeresen pusztítható. A gyürü-s p o h ó k petéit a vékony ágak körül gyürü-alakban rakja; irtható tehát az ily ágacs-kák lemetészése által, vagy ha kikelt már a hernyó, akkor korán reggel, midőn csomó-kat képezve, együtt vannak, semmisíthetők meg; jó szolgálatot tesznek utóbbi eset-ben, ha az összecsoportosult hernyókat luggal vagy szappanos vízzel fecskendezzük le; általában az ugynevezett társas hernyó-kat, melyek a reggeli hűvös, harmatos vagy esős idősokban csomókban vannak, az előbbi módon könnyen irthatjuk. Az ara-szoló k és más oly hernyók ellen, melyek petéiket nem a fákra rakják, hanem erre csak mint hernyók másznak fel, — ugy vé-dekezhettünk, hogy a fa törzse körül aként kötünk papírt, hogy ez karimájával lefelé álló vagy lámpa-ernyőhöz hasonló tölcse-rt lépezzon, ezután annak alsó részét bekátrá-nyozzuk vagy vastagon beszírozunk és any-niszor újítjuk meg, a hányszor szükséges-

nek látjuk; így a fára felmászni igyekező hernyók a papír alsó részére ragadnak és megsemmisülnek. Az alma-iloncza az alma és körte külsejére rakja petéit, a me-lyekből a kikelt hernyó a gyümölcs belse-jébe furakodik; e miatt sok gyümölcs le-hull, vagy ha nem is, de értéke csökken; ellenszerül a ferges gyümölcsöket meg kellene semmisíteni és a fák kérge alatt te-lelő bábót annak levakarása által tönkre tenni. A szürke virág-iloncza azért káros, mert lepkeje által a virágbimbókra rakott petéből kikelő hernyó a virág belse-jét kirágja, minek következtében az egész virág megsemmisül és lehull; óvszer ellene a hernyó által összefont virág vagy levél leszedése és széttiprása. A petékből kikelt álczák által a szilvát megkukacosított szil-v-a-darázs és több oly rovar, mely mint ilyen, vagy mint alak, a reggeli órákban mozdulatlan állapotban van, akként irtható, ha korán reggel vagy hűvös időben lerá-zatik.

Hosszadalmas nem akarván lenni, még csak az említett irtási módokat adom ösze-vonva. Irthatók a rovarok: 1) a fán fellel-hető tojások vagyis peték megsemmisítése által, fészkek összeszedése, kéreg-levakarás és (gyűrűs pókoknál) az ágacsok levaka-rása útján; 2) a hernyóknak fészkeikben való összeszedése, társas hernyóknak szap-panos vagy lugos vízzel való öntözése, nem társas hernyóknak korán reggel vagy hűvös időben való lerázása és a felmászás ellen papír védtölcsekr vagy ernyő alkalmazása által stb.

(Folytatása köv.)

Pethő György.

Szerkesztői izenet.

Bitai Baikó Lajos urnak. Kérését teljesítet-tük. Szives üdvözlét!

A közönség köréből.)*

Kovácsna, 1883. május 10.

Tisztelt szerkesztő ur!

A „Székelyföld” 36. számában Kovász-náról írva hamis közérdekű czég alatt e. firkász a jellemek tisztaságát merészli bi-rálgatni, kétségbe vonván a megyei főszám-vevőségre a mult évben pályázottak egyi-kének jellemességét.

Tudja meg e. közlő, hogy a főszámve-vőségre sikertelenül pályázottak mindhá-rmának jelleme felül áll az ön bíraskodha-tási hatáskörén, ezt annyiaval jogosabban feltehetni, mert e. azonosnak látszik lenni azon egyénnel, a ki ellen B. J. ur közeleb-ből a „Székely Nemzet”-ben jellemző ada-tokat közölt és a melyeket ő czáfólatlanul zsebre rakott.

Tudja meg e. közlő, hogy ama három pályázó elméleti képessége nem tür gya-nusítást! S hogy ha a választás azok bár-melyikére esik: büszkén mondhatná el al-ispánunk közgyűlési jelentésében, hogy me-gyei és községi számadásos ügyekben nem létezik hátrálék.

Ezen pályázók egyikét azonosítani akarja közlő a kovásznai képviselők egyi-kével; s minthogy ily képviselő közbirtó-kossági elnök Kovásznán igénytelen sze-mélyemben összpontosul: megtámadott jel-lemem tisztasága érdekében kijelentem, hogy a közpályán hosszas ideig viselt hiva-taloskodásom senkinek sem enged okot arra, hogy jellemem tisztaságán részt tűni joga legyen. A vonatkozások azon helyzetbe hoztak, hogy azon ferde közleményt — hogy ha az csakugyan rám vonatkozik — hamis rágalomnak nyilvánítsam, — szerzőjét és íróját pedig — hogy ha az álca alól ki nem buvik és állítását benem bizonyítja — alá-való gyalázatos rágalmazónak.

Csia György.

Kovácsna, 1883. május 11.

Tisztelt szerkesztő ur!

Alattirt Butyka József kovásznai bir-tokos a „Székely Nemzet” közelebbi számai-ban üzletem és közvagyonkezelésemért meg-támadtatva, én a megtámadókat nyilváno-san kérdőre vontam, kik nyilttéri vádjaimat zsebre rakva, elhallgattak. Most azonban felújítván a harcot, házi és családi életem-be tisztességet nem ismerő kifejezésekkel toladkodnak be, azt állítván, hogy ama cik-keket nevéem alatt más írta és hogy ezen állítólagos író házamban rám fejszét raga-dott volna a mult évben.

Ezen, a „Székelyföld” idei 36. száma-ban közölt állítást rágalomnak nyilvá-nítom, s mivel ezen hírlapi közlés által oly cselekvény van elkövetve, mely bün-tetés nélkül nem maradhat; az arczátlan támadók neveinek megnevezését kérem, hogy az alkalmoszerű alkalmas eszközöket igénybe vehessem.

Butyka József.

*) E rovat alatt megjelent közlemények köz-érdekből díjtalanul közöltek. A felelősség azon-ban a beküldőt illeti. Szerk.

Piaci árak		Kézdí-Vásár-hely	Osik-Szereda	Gy.-Szt.-Miklós
		máj. 10	máj. 9.	máj. 5.
		frt kr	frt kr	frt kr
Etelek	Buza) tiszta	7 40	7 25	7 —
	) elegy	5 —	—	6 —
	Rozs) tiszta	4 50	5 40	6 50
	) elegy	—	—	5 75
	Árpa) tiszta	4 56	4 25	6 —
	) elegy	—	—	5 50
	Zab	2 60	2 —	3 20
	Törökbuza	5 —	5 50	6 50
	Kása) köles	—	10 —	9 —
	) árpa	—	—	—
Kisér.	Borsó	6 —	4 50	6 —
	Lencse	8 —	—	—
	Fuszulyka	5 —	5 —	5 50
	Lenmag	—	10 —	9 50
	Kendermag	—	—	4 —
	Bükköny	—	5 —	—
	Pityóka	1 60	1 25	1 50
Darab	Marhahus	— 32	— 32	— 32
	Disznóhus	— 40	— 40	— 48
	Juh-hus	— 24	—	— 24
	Szalona	— 80	— 80	— 70
	Fagygyu	— 32	—	— 40
Egy pár	Malacz	1 50	2 —	1 —
	Lud	— 70	— 54	— 80
	Bárány) fejér	—	—	2 —
	) fekete	—	3 —	2 67
Egy pár csirke		—	—	— 50
10 tojás		— 15	— 15	— 15

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Május 15-én.

Magyar aranyjárdék	120.20
Magyar vasúti kölcsön	138.—
M. keleti vasúti államköt. I. kibocs.	91.75
M. keleti vasúti államköt. II. kibocs.	113.—
M. keleti vasúti államköt. évi 1876	98.75
Magyar földterhermentesítési kötvény	110.—
M. földterhermentesít. kötv. záradékkal	98.25
Temes-bánati földterherm. kötvény	98.50
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	97.75
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	99.—
Magyar szőlődézma-váltási kötvény	99.—
Magyar nyereséj-sorsjegy kölcsön	97.70
Tiszasszabályozási és szegedi sorsjegy	114.50
Osztrák járadék papirban	110.—
Osztrák járadék aranyban	78.65
1860. államsorsjegyek	79.—
Osztrák-magyar bankrészvény	135.50
Magyar hitelbank-részvény	840.—
Osztrák hitelintézet-részvény	305.—
Cs. és kir. arany	5.67
20 frankos arany	9.51
Német birodalmi márka	58.55
London (2 havi váltókért)	120.—
Magyar papírpjáradék	87.70

T. Nagy Imre, Dr. Kádbé Ferencz,
Ifj. Dobay János.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

Hirdetmény.

Kézdí-Vásárhely város árvaszéke-
nek 116.—1883. ár. sz. a kelt hatá-
rozatával a néhai Osizár József és neje
hagyatékát képező ingatlanok eladása
elrendeltetvén, ennek folytán a kézdí-
vásárhely-kantai 815. sz. tjkvben 1640.
és 1643. hr. sz. alatt felvett, továbbá a
kézdívásárhely-kantai 311. sz. tjkvben
565., 1678., 1679., 168., 1703., 1704.,
1705., 1706., 1742., 2182. hr. szám alatt
felvett s végül a kézdívásárhely-kantai
838. sz. tjkvben 1689. hr. sz. alatt
felvett ingatlanok **1883. május 20.**
vagy sikertelenség esetében **1883.**
május 27-én nyilvános árverésen
el fognak adatni. Az árverés a kitűzött
napokon mindig **délután 3 órakor** a ta-
nácsháznál fog megtartatni.

Az árverési feltételek tek. Molnár
Ferencz gyám urnál az árverés napjáig
bármikor megtekinthetők.

K.-Vásárhely, 1883. május 18.

Dobay János,
közgyám.

3—3

A néhai Szöcs Bálint-féle 147.
házzám alatti **bolthelyiség** a hozzátar-
tozó épületekkel, udvarral, istálló-, szin-
és **veteményes kerttel** együtt bérbe
adandó.

Értekezni Kovács Áron kereskedő-
nél lehet K.-Vásárhelytt. 1—3

Szobafestészet.

Van szerencsém a n. érd. városi és
vidéki közönség becses figyelmébe aján-
lani magamat.

Ujonan beszerzett, többféle stylú
divatos mintáimmal bármely igénynek
képes vagyok megfelelni. Nyilvános
épületek, pl. **templomok, nagy**
termek stb. festésére szintén vállal-
kozom.

Főtörökvésem az, hogy **olesó**
árak, correct munka és pon-
tosság által a n. érd. közönség eddig
tanusított szives pártfogását ezentul is
kiérdemeljem.

K.-Vásárhelytt, 1883. ápril hó.

Tisztelettel

Blatt Mihály,
szobafestő.

6—6

Van szerencsém a n. érd. közönség figyelmét felhívni, hogy **kézdívásárhelyi**
és **osikszeredai** könyvnyomdamban a következő

nyomtatványok állandóan raktáron tartatnak

és kis mennyiségben is feltűnő olesó áron kaphatók:

Adás-vevési szerződés.
Adóbejelentés, kisútsóknek
" " szeszgyárcsoknak.
Adóhátalék-törleszi kimutatás. (L. K.)
Adóhátaléki kimutatás, havi.
" " 1/4 évi.
" " 1 évi.
Anyakönyv, róm. k. népiszkolák részére, B. minta.
Anyakönyv, tanköteles növendékek részére. (L. T.)
Állategészségügyi kimutatás.
Árverési kérés, ingóságokra és ingatlanokra.
Árverési hirdetmény, adóügyben. (L. H.)
Baromvásári jegyzőkönyv.
Béketárgyalási jknyv, közs. bir. (L. T.)
Bélyegjegy-megrendelési iv.
Bélyeglelet. (L. H.)
Birtokiv; bel- és küliv. (L. K.)
Családi értesítő. (L. É.)
Cseléd-könyv.
Dohánygyártmány-megrendelés.
Egészségi bizonyítvány, lovagnak.
Egészségügyi kimutatás, D. minta.
Értesítés a keresztelési, (születési) házassági és
halálozási anyakönyvekből.
Felvételi napló a r. kath. iskolák részére, A. minta.
Felszámolás ujonczozási ügyben.
Gyámoltak és gondnokoltak nyilvántartása.
Hadmunkások szökevények lajstroma. (L. I.)
" " kipuhatolási jegyzőkönyve.
Hagyatékli leltár, kül- és beliv.
Haláloztat-felvétel, bíróságok részére.
Haláloztat-felvétel, gyámhatóságok részére.
Halál-okok idő szerinti kimutatása.
Halottkémi iktató-könyv.
Halottvizsgálati bizonyítvány, I. minta.
Halottkémi jelentés, II. minta.
" " orvosi segélyben nem részesi-
tett gyermekek haláláról, III. minta.
Halottkémi jelentés rendkívüli halálesetről, IV. m.
Halottkémi jelentés talált hulláról, V. minta.
Halottkémi jelentés ragályos, járványos, váltható,
vagy járványos betegségben történt haláleset-
ről, VI. minta.
Halottvizsgálati jknyv, VII. minta.
Halottkémi jelentés halottvizsgálati jegyzőkönyvek-
kel, VIII. minta.
Határidő-napló, közs. bir. 13. §.
Hatszázélt igazolványérti utalvány.
Honvéd-változási kimutatás.
Himlőoltási bizonyító tábla.
Himlőoltási részletes kimutatás.
Hivatalos árverési hirdetmény. Adóüg.
Havi adó-kimutatás. (L. A.)
Hivatalos bélyeglelet.
Hivatalos jelentés, a 3 hóig nem szorgalmazott vég-
rehajtásról.
Hivatalos jelentés, a teljesített végrehajtásról.
Idésvény, községi bírósághoz.
Idésvény, erdőkíhágásos ügyekhez.
Iktató-könyv, községi részére.
Iktató-könyv, erdőkíhágásos ügyekhez.
Iktató-könyv, hadköteles szökevények részére.
Infrascriptus praesentium vigore fidem facio indu-
biam et adestator in Baptisatorum.
Infrascriptus praesentium vigore fidem facio Indu-
biam et adestator in Copulatorum.
Infrascriptus praesentium vigore fidem facio indu-
biam et adestator in Defunctorum.
Itélet, községi bírósághoz. (L. M.)
Járványbetegségi kimutatás.
Jegyzőkönyv a községi kiadott lólevelekről.
Jegyzőkönyv a községi kiadott marhalevelekről.
Jegyzőkönyv a községi előjárásága által kiállított
utlevél-ajánlatokról.
Jegyzőkönyv a levágott szarvasmarhákrol.
Jegyzőkönyv az árvák követelésének nyilvántar-
tásáról.
Jelentés, erdőkíhágásos ügyekhez.
Jelentési levél, utazók számára.
Jelzalogiog bekebelezése vagy előjegyzése iránti
kérés és felzet.
Kataszteri birtokiv, kül- és beliv.
Katonai nyilvántartási jegyzőkönyv, a honvédség
részére.
Katonai nyilvántartási jegyzőkönyv, a sorhad ré-
szére.

Kézbetési iktató-jegyzőkönyv.
Kézbetési vevény, közs. bírask.
Kielégítési végrehajtás iránti kérés, ingóságokra
és ingatlanokra.
Kimutatás az év végén fennmaradt s behajthatlan-
ság czimén leirandó egyenes adóhátalékokról
Kipuhatolási jegyzőkönyv, hadköteles szökevények-
ről. (L. H.)
Költségvetés, községi iskolák részére.
Kötelezvénny, egész és fél iven.
Kötelezvénny fél iven.
Kötelezvénny, helv. hitv. egyházi pénzalaphoz.
Közmunka-nyilvántartási jknyv.
Községi iskolai számadás.
Községi költségterv.
Községi marha-igazolvány. (Könyvecske.)
Községi sommas marhalétszám-kimutatás.
Községi számadás.
Küladó-hátaléki kimutatás, kül- és beliv.
Levélboríték „Excellentissimo Illustrissimo ac
Reverendissimo Domino Domino Francisco
Lónhart“ stb. czimírral ellátva.
Levélboríték „A főtisztelendő róm. kath. esperesi
hivatalnak“ czimírral ellátva.
Levélboríték „A nagyon tisztelendő lelkesi hivatal-
nak“ czimírral ellátva.
Lólevél-jegyzőkönyv. (L. J.)
Makacsági itélet, közs. bir.
Matricula Baptisatorum.
" Copulatorum.
" Defunctorum.
Meghatalmazás.
Marhalevél-jegyzőkönyv. (L. J.)
Mixta-matrimonia.
Mulasztás-kimutatás, közs. iskolák részére.
Mutató-könyv, közs. bir. 12. §-hoz.
" " közigazgatáshoz.
Nemleges záloglasi és becslési jegyzőkönyv, adó-
ügyben. (L. Z.)
Nyilvántartás, erdőkíhágásos ügyekhez.
Nyugta és ellennugta, r. kath. egyházmegyéknek,
Panasz, kisebb polgári peres ügyekhez.
Panaszkönyv, közs. bir.
Panaszkönyv, erdőkíhágásos ügyekhez.
Pénz-napló, erdőkíhágásos ügyekhez.
Pénzbüntetések nyilvántartása, erdőkíhágásos
ügyekhez.
Pénzkezelési jegyzék.
Pénztári napló községi részére.
Pénztári napló községi iskolák részére.
Pénztári napló róm. kath. egyházmegyéknek, bel-
és küliv.
Postakönyv.
Pótadó-főkönyv.
Rovatos kimutatás a róm. kath. egyház adósairól,
kül- és beliv.
Sommas makacsági itélet.
" kereset és felzet.
" váltókereset.
Statistikai kimutatás, róm. kath. elemi iskolákhoz.
vagyis: 8-as tábla.
Számola, utalvány és nyugta, szakértőknek, bünügy-
ben.
Szolgálati napló, a kir. esendőség részére
Tanköteles növendékek anyakönyve.
Tárgyalási jegyzőkönyv, közs. bir.
Tárgyalási jegyzőkönyv, békés esetekhez. (Közs. bir.)
Törzskönyv-lapja, kül- és beliv.
Tűzvész-jelentés.
Tulajdonjog bekebelezése iránti kérés és felzet.
Utlevél-jegyzőkönyv. (L. J.)
Utlevél-utalvány, a legujabb belügymin. rendelet
szerint.
Ügyviteli napló r. kath. lelkesi hivatalok részére.
Váltó-kereset. (L. S.)
Váltó-óvás.
Vendég-könyv.
Változási kimutatás, a sorhad részére.
Változási kimutatás, a honvédség részére. (L. H.)
Zálogjog-bekebelezési, előjegyz. kérés és felzet. (L. J.)
Zálogjog törlesze iránti kérés és felzet.
Záloglasi, becslési és árverési jegyzőkönyv adóügy-
ben, kül- és beliv.
Záloglasi és becslési jknyv, adóügy.
Záloglasi jegyzőkönyv, közs. bir.
Záloglasi-jegyzőkönyvi napló.

Raktáromat folyton nagyobbítani törekszem, hogy így a nagyérdemű közönség
gényeinek gyorsabban és jutányosabban felelhessek meg.

Elvállalok továbbá mindennemű könyvek, folyó- és röpiratok, bárminemű alap-
szabályok, hivatalos nyomtatványok, rovatos iver, körlevelek, felhívások, árjegyzékek,
számlák, étlapok, nász- és vigalmi jelentések, mindennemű meghívók, névjegyek, táncze-
rendek, újévi és más alkalmi üdvözlések, falhirdetmények, szóval minden, a könyvnyom-
dászati körébe tartozó minták csinos és gyors kiállítását.

Végül ajánlom írószereimet, levélpapiraikat, levélborítékaimat, Gyöngyösi-féle ír-
káimat, melyekből raktárt tartok s melyekkel gyári áron szolgálhatok.

Tisztelettel

Szabó Albert,
könyvnyomda-tulajdonos.

A SZERENCSEKEDVELŐKNEK
Schiroky Nándor
fűszer- és rövidárkereskedő
C S I K - S Z E R E D Á B A N
jelentí, hogy f. évi május 16-tól kezdve
a szebeni és brünni
kis lottógyűjtő állomás
kezelésére engedélyt nyert.

Legközelebbi huzásra a brünni lottón május 23-án, a
szebenin május 30-án tételeket elfogad.

Egyuttal jelentí, hogy üzlethelyiségét

A VÁRTÉRRŐL A MARTONFALVI UTCZÁBA

tette át s néhány nap alatt teljesen újra fogja berendezni min-
dennemű FÜSZER-, DISZMŰ- és RÖVIDÁRU czikkekkal; mire
nézve a közönség figyelmét és pártfogását előre is felhívja.

1—3